

Subsequentis operis in

quo dubia circa missarū celebrationē occur-
rentia pertractantur distincte cū summaria
in singulis partibus contentorum expositiōe

13
(2)

- i Premittit intentionem collatoris cum mate-
ria tractanda: tractandorum numero distin-
ctione et ordine.
- ii **Ministrum** siue personam ad cele-
brandum ydoneam.
- iii **Locum** celebrandi conuenientem.
- iiii **Tempus** congruū quo celebrari debet
- Cap. v. **Est debent Materialia** exteriora que ad orna-
tus occurrunt vel congruentium celebratio-
nibus requisiruntur.
- vi **Ceremonias** consuetas et obseruan-
das in missa et circa eam: tā in agen-
dis q̄ in dicendis.
- vii **Materiam** consecrandū aptā panē
scilicet vinum.
- viii **Consecrationis** istius sacramēti debitā formā
- ix **De intētiōe** ac ratione eorum q̄ in missa dñr.
- x **De ratione** et significatione eorū que in missa.
et circa eam aguntur cum breui epilogo et cō-
clusionē huius operis.

Capitulum primum.

articulos habet.

Primus Premittit collectoris intentionem materiā
articulus q̄ retractandam annotat.

A q̄

secundus Per resolutionē dubij exponit tractandorum numerum distinctionē atq; ordinem.

Capitulū secundum quoz

includit et articulos.

- Arti. i. Resoluit .vi. dubia circa ministrū celebratnz rōne ordis ⁊ officij sui executionis occurrentia
- dubia .i. Quis sit minister ad celebranduz idone⁹ quātum ad persone conditionem.
- ii De eo qui credit se in sacerdotem rite esse ordinatum ⁊ tamē nō est sic ordinatus
- iii De eo qui post mī tam inceptaz habet cōscientiā q̄ non sit rite ordinatus.
- iiii De heretico scismatico de gradato ⁊ c. ā se ⁊ talis possit officere hoc sacm̄ ⁊ ordiāte celebrare
- dubia .v. De eo qui post mī sam inceptā recordat vel p̄cipit se esse exercitatum de quo p̄i⁹ nō habuit memoriā aut nesciuit.
- vi De eo qui post mī sam inceptā habet remorsum de irregularitate.
- Arti. .ii. Resoluit sex dubia que incidūt circa dispositionē corporis ipsius ministri.
- i De sacerdote muto vel priuato loquela.
- ii De eo qui hz aliquē aliū corporis defectum.
- dubia .iii De sacerdote leproso.
- iiii De patiente morbum caducum.
- v De eo qui patitur fluxum sāguinis vel semis
- vi De polluto pollntione nocturna.
- Arti. .iii. Resoluit decē dubia emergētia circa habitudinē mētis ipsius ministri celebraturi q̄tū ad intētionē visum rōnis culpā ⁊ gratiam.
- i An requiratur intentio ministri.
- ii Quid celebraturus intendere debeat.
- iii Qualis debeat eē intētio an .i. actualis req̄rat

Summarium.

- 14
(3)
- iii De sacerdote furioso lunatico vel alia excersa
sa vlu rationis priuato.
- dubiũ. v. De sacerdote demoniaco.
- vi. De eo qui est in peccato mortali.
- vii. De certitudine requisita. q. nō sit i pctō mortali
- viii. De eo q se existimat eē i pctō mortali lz nō sit
- ix. De eo q postq̄ missam icipit vl̄ sp̄atus est re
cordat̄ pcti mortalis de quo non est confess̄.
- x. De perpetrante peccatū luxurie ⁊ statim post
hoc penitente ac confitente.
- Arti. iiii** Resoluit septē dubia q̄ oriunt̄ circa teniuntū
sobrietatem in somnū ministri
- i. De ieiunio ministrū celebraturū requisito
- ii. De recordate post missā icipit̄ se ieiunū solē
- iii. De eo q̄ trās glutinuit reliqs̄ post co- usse.
mestionem in ore relictas.
- dubi. iiii. De eo q̄ gargarizādo vl̄ os lauādo par̄ aque
aut vini trās glutinuit
- v. De eo q̄ cibū vel potum tarda hora sumptum
nondum digessit.
- vi. De eo qui vomitū patitur vel passus est.
- vii. De eo qui per totam noctam non dormiuit.
- Arti. iii.** Resoluit. v. dubia circa celebratiōis abstinen
tiā eiusdē frequentis occurrētia
- i. De omnimodo celebrationis a bstinētia.
- ii. De celebrationis frequentia
- iii. De celebratione quotidiana
- dubi. iiii. De eo q̄ ad celebrationē bene dispositus est ⁊
tū abstinet p̄pter sacramenti reuerentiam. ⁊
De celebratione vno die pluries fienda

Arti. i.

Ca. iiii. duos habet articu.

Resoluit quinq̄ dubia circa locū celebrad. i
cōmunionē videlicet ecclesiam incidentiam.

Summarium.

- i **Quis sit loc⁹ cōisōbit⁹ & p̄ciēs ad celebrādū**
dub. ii. **An licite possit quis extra eccliam celebrare**
iii **Quid agendum si in aliqua regione nō inue-**
niatur ecclesia consecrata.
iiii **An in mari a ut fluminibus liceat celebrare.**
v **An in oī loco cōsecrato licite possit celebrari**
Arti. ii. **Resoluit septē dubia q̄ e circa locū propriuz**
scilicet altare occurrere possunt.
i **An licite celebrare possit si aliq̄ alioq̄ altari**
ii **De qualitate altaris.**
iii **De operimentis et ornatu altaris.**
dub. iii. **An sup̄ q̄ly altari cōsecrato liceat celebrare &**
v **altaris portatis & ad celebrādū apti q̄titate**
vi **De omissione alicuius sup̄ dictorum.**

Ca. iiii. ii. ar. comprehen.

- Arti. i. **Resoluit quattuor dubia occurrētia circa tē-**
pus celebrandi commune videlicet diem.
i **An indifferēter in nocte & die liceat celebrare**
ii **An in aliqua nocte q̄s licite possit celebrare.**
dub. iii. **An liceat ante initium diei celebrare.**
iii. **De celebrāte q̄ credit diē icēpisse & tñ nōdū in**
arti. **Resoluit tria dubia q̄ se offert circa cepit.**
tempus celebrandi proprium scilicet horam.
i **Qua hora diei celebrare liceat.**
du. ii. **A quo tēpore accipiendum sit p̄ncipiū diet**
iii **De nō obseruāte temp⁹ celebrandi debitum**

Ca. v. iii. habet articulos.

- Arti. i. **Resoluit quinq̄ dubia que circa vestes et in-**
dumenta sacerdotalia insurgunt.
i **An celebraturus specialibus debeat idui ves-**
tibus & indumentis.

Operis.

- ii. **Que et quot sint huiusmodi indumenta.**
dubi. iii. **De benedictione talium.**
iii. **De celebrante absq; vestib; r idumet; bndict;**
v. **De mundicia talium vestium r indumentoz
ceteroz; umq; corequisito:um.**
Arti. ii. **Resoluit quattuor dubia que circa vasa ad ce
lebrandum oportuna occurrit.**
dubi. i. **An ad celebrandum specialia requirant vasa
qua et quot sunt huiusmodi vasa.**
ii. **De materia talium vasoz;**
iii. **De consecratione talium**
Arti. iii. **Resoluit octo dubis circa circūstātiās r alia
exteriora occurrentia**
i. **De necessitate libri missa**
ii. **De exigentia ignis siue luminis candele.**
iii. **De oportunitate ministrantis ipsi celebrati.**
dubi. iii. **De conditione et qualitate ministrantis.**
v. **Quid si ministrās recedat de altari dimittē
do celebrantem solum r postea reuertatur.**
vi. **Quid de sacerdote recluso vel heremita r so
litario celebraturo.**
vii. **qd si qs amittat aliqd s supradictis acq̄sitis**
viii. **C. vii. iii. in se clau. articu.**
**Resoluit decem dubia. que oriunt; circa agē
da et dicenda ante missam.**
Arti. i. **An aliqd specialiter ante missam agendū sit**
i. **De debita r sufficiēti p̄paratiōe ad celebrādū**
ii. **Qualiter r in quibus celebraturus se debeat
probare r examinare.**
iii. **Quāta redrat; diligētia ad p̄dictā exatōez**
iiii. **De certitudine sufficiētis diligentie.**

A. iiij

15
(4)

Operis.

- Dubiū. vi** In quo consistat sufficiēs cōscientie purgatio.
- vii** Quid si celebratur? nō possit habere p̄fessorē
- viii** De ornatu conscientie celebraturi
- ix** An requiratur per solutio horarū canonicarū
Ante celebrationem.
- x** An p̄f̄t̄ supradicta sit aliqua alia, an missā
dicenda vel agenda
- articū. ii.** Resoluit. xiiij. Dubia circa dicenda et agenda
in missa modū q̄ dicēdi atq̄ agēdi incidētia.
- i** Que sint in missa dicenda et agenda et quō.
- ii** Non aliquid in missa dici debeat quod i missa
facti non continetur.
- iii** An verba canonis secreta dici debeant
- iiii** An cetera alta et intelligibili voce dici debeant.
- v** An in mēorijs debeat aliquorū fieri hōiatio.
- vi** An ante celebrationē possit haberi memoria
aliquorū nominatim.
- Dubiū vii** An requiratur attentio celebrantis circa dicēda
et agenda.
- vii** An deuotio in in celebrante requiratur
- ix** An celebrans debeat stare capite discoopto.
- x** De q̄ debeat fieri ablutio p̄ sūptionē sāguis
- xi** An sacerdos a missa incepta possit desistere.
- xii** Quid si sacerdos missa incepta moriatur vel
infirmatē incidat
- Dubi. xiii** qd si celebrāti sanguis p̄ n̄reserūpe incipiat
de sac̄dote omittēde aliqd̄ v̄ aliq̄ d̄ supiorib̄
- xiiii** Resoluit. iiij. Dubia q̄ occurrūt circa dicenda
agenda et cauenda post missam.
- articū. iiii.** An aliqua specialiter sint dicenda post missā
celebrationem.
- i** An aliqua sint specialiter agēda post missam
- Dubiū. ii.** Que sint post celebrationem cauenda.
- iii**

Summarium.

16
(5)
An statim post missæ celebrationem liceat es
medere vel bibere.

Ca. v. sex continet articu.

articu. i. Resoluit sex dubia circa panem consecrandū
occurrentia.

i Quis & quælis debeat eē panis cōsecrandus
ii Quid si sacerdos percipiat panē non esse tri-
ticum, vel indebite confectum

dubiū. iiii Quid si panis apposit⁹ percipiat eē corruptus
qd si panis non fuerit apposit⁹ vel ablat⁹ &c.

v Quid si panis sit dispositus ad corruptiones
vi An in aliquo casu sacerdos possit dicere mis-
sam & non consecrare

articu. ii Resoluit viij. dubia que incidūt circa panem
consecratum ante sumptionem

i An sacerdos panē cōsecrans teneat sumere.

ii An in tali casu teneat semp totū sumere.

iii Quid agendum de particulis ab hostia con-
secrata resolutis.

ii Quid agendum si hostia vel pars eius cecide-
rit in calicem de manu celebrantis.

dubiū. v. Quid si ceciderit hostia vel pars eius sup ter-
ram aut lapidem vel aliud huiusmodi.

vi Quid si sacerdos tangit hostiam cū naso bar-
bamento aut veste.

vii Quid si hostia consecrata aliquo casu fuerit
amota de altari & missa.

viii Quid si corp⁹ christi appareat sub specie car-
nis vel pueri.

articu. iiii Resoluit. vii. dubia circa
corpus christi post sumptionem occurrentia.

i Quid si in sumptioe sanguis remaneat pars
hostie in pfundo calicis.

Operis.

- ii** **Q**uid si post sumptionem sanguinis reperitur particule de hostia resolute.
- iii** **Q**uid si post sumptionem sanguinis reperiat super altari hostia aliqua integra.
- dubi. iiii.** **Q**uid agendum si celebrans statim post sumptum os nem corporis christi partatur vomitum.
- vi** **Q**uid si quis post sumptionem statim emittat per secessum.
- vii** **Q**uid sit hostia consecrata et reservata inveniat putrefacta aut corrupta.
- viii** **Q**uid si hostia consecrata comesta fuerit a muere vel alio animali bruto.
- Arti. iiii.** **R**esolvit quattuordecim dubia que se ingerunt circa vinum priusquam consecretur.
- i** **Q**uod et quale debeat esse vinum consecrandum.
- ii** **Q**uid si loco vini alius liquor positus fuerit in calicem.
- iii** **Q**uid si impositum fuerit vinum corruptum, quod si ex negligentia nihil in calice positum fuerit.
- v** **Q**uid si vinum calici positum sit dispositum ad corruptionem.
- vi** **A**n in musto possit confici hoc sacramentum.
- dubi. vii.** **A**n vinee integre permisceri possint vino consecrando.
- viii** **A**n confici possit hoc sacramentum in nectare vel vino condito.
- ix** **A**n possit fieri in vino puro sine permixtione aquae.
- x** **Q**ue et quibus debeat esse aqua vino permiscenda.
- xi** **D**e quantitate aquae permiscende.
- xii** **A**n sufficiat quod aqua vino permisceatur in dolo.
- xiii** **A**n liceat celebranti non consecrare vinum facta prius consecratione panis.
- xiiii** **Q**uid si vinum dum consecrari debet deprehendatur congelatum.

Summarium.

- i. Quid si celebrans post consecrationem percipiat aquam non fuisse vino admixtam.
- ii. An celebrans teneatur semper sumere vincti consecratum siue sanguinem christi.
- iii. Quid si sacerdos aliquis non possit sumere vinum et ita neq; sanguinem.
- iiii. Quid si tamen sumi debet sanguis species vincti sit conglata.
- dubi. v. Quid si aranea musca v[el] aliud huiusmodi ceciderit in sanguinem.
- vi. Quid si ante sumptionem celebrans percipiat venenum esse immixtum.
- vii. Quid si sanguis in parte fuerit effusus aut s[ed] calice stillauerit.
- viii. Quid si sanguis ex toto fuerit effusus.
- arti. vi. Resoluit sex dubia que circa sanguinem post eius sumptionem occurrunt.
- i. Quid si sacerdos post sumptionem sanguinis percipiat aliquam guttam adherere calici.
- ii. Quid si huiusmodi guttam percipiat adherere casule manipulo vel altari huiusmodi.
- iii. De ablutione digitorum facienda sup[er] calicem post sanguinis sumptionem.
- dub. iiii. De eo qui post sumptionem corporis vel sanguinis xpi v[er]get sputo vel tussi vel seratione De patiente vomitu post sanguinis sumptionem vel mittente perecessum.
- v. Quid si sacerdos p[ro] sumptionem sanguinis deph[er]at dat venen[um] aut a[li]al venenosus euisset in calice.
- vi. **Ca. viii. ii. complet. arti.**
- Arti. i. Resoluit .xvi. dubia circa formam consecrationis panis emergentia.

Operis.

- ii** **Que sit sufficiens & debita forma consecrationis panis**
Dubiū. iiii **An hec coniunctio enim sit de substantia forme.**
iiij **An sacerdos proferens solū verba consecrationis**
v **super panem aptum consecret illum**
vi **An p̄ illa x̄ba i aliis idiōa mutata fiat consecra**
vii **tiō.**
viii **An sacerdos addēdo aliqua alia ver**
ix **ba ad predictam formam consecret**
x **An diminuēs vel subrahās aliqd de predicta**
xi **forma consecret.**
xii **An icōgrue proferēs x̄ba consecrationis consecret:**
xiii **An faciēs trāspōitionē verborum consecret**
xiiii **An faciēs infuallū i platione x̄borū consecret.**
xv **Quid si celebrās nō recolat se dixisse x̄ba cō**
xvi **secrationis aut aliqua alia dici debēt.**
xvii **An sādōs p̄ aliā formāz possit secreto panē ab**
Dubiū. ii. **An possit consecrare oēs pa= sentēpt consecrare**
xviii **nē p̄nte in quacūq; quantitate fuerit.**
xix **An sacerdos consecrationis proferēdo cōsecret.**
xx **omnem panem sup altari existentem.**
xxi **An pluribus hostiis appositis & sacerdote in**
xxii **tētionē suā in platione x̄borū solū ad illā diri**
xxiii **gēte quā manu tenet oēs consecrantur.**
xxiiii **Quid si sacerdos intēdat cōsecrare solū cētuz**
xxv **hostias & apposite sint plēs vel pauiores.**
xxvi **Quid si apposite sint multe hostiez sacerdos**
xxvii **intēdat solū aliquas illarum consecrate**
Arti. ii. **Resoluit tria q̄ incidūt circa formāz consecrōis**
i **vini q̄ sit sufficiens & debita forma consecra. vini.**
Dubiū. ij. **An omnia verba nulla forma posita sunt de**
ii **substantia forme.**
iii **De significatōe huius dictiōis calix i forma p̄b.**

Capitulū ix. in se tenet ar.

Summarium.

Arti. i.

Premittit diuisione totius missæ sit in .v. ptes p.incipales. In quaz.

- i Preparatio
- ii Oblatio.
- iii Cõsecratio
- iiii Sumptio.
- v gratiactio

¶

Primam.
Secundã.

Arti. iii.

Subiuuã. Partem. vi

Tertiã Et expõit lctio
Quartam nẽ acq̃rtã rõ
Quintã nẽ eozq̃i spadr

Ca. x. habet articulo. xii.

f

Enumerat. x. gñalia q̃ in missa p̃serti soleni et circa eã agũtur quozũ

- i Loto.
- ii Thurificatio.
- iii Altaris osculatio.
- iiii sacerdotis x̃sio r̃ salis gestio variatio. tatio
- v iterata p̃cruc. signa
- vi Hostie fractio. tio.
- viii p̃t. hostie calicẽ missia
- ix Osculi pacis datio.
- x Cini nõ p̃secrati sũptio

ii
iii
iiii
v
vi
vii
viii
ix
x
xi
xii

Declarationẽ et significatiõ;

ii
iii
iiii
v
vi
vii
viii
ix
x

Cõtinet breuẽ epilõgũ cõ cõclussione huius oris

Prefatio

Finis summarq.

Incipit tractatus dubiorū ac difficultatū circa officium missæ et ea q̄ debita eiusdem celebratione exiguntur frequentius occurrētius iuxta sacrorū canonū cōstitutiones: probatorū q̄ doctorū firmiores atq̄ tutiores sententiæ et esolutorius.

Capitulum primum.

De intentione collectoris: et materiā tractanda tractandorumq̄ numero: Distinctione atq̄ ordine. ii. continens articulo.

Art. i.

Præmittens præfationem intentum tractanda exponentem.

Præatio.

Officium q̄to maius et digni⁹ est t̄to cum maiori cura sollicitudine atq̄ diligentia exercendum est. graui⁹ enī q̄s delinquit si exequādo circa hoc negligentiam: defectum vel errorem aliquam admiserit. Inter omnia aut officia humane facultati cōmissa nō ē ali quod maius: dignius aut difficili⁹: q̄ debita missarū celebratio. In qua sacrm̄ p̄cisissimi corp̄ is et sanguis iesu xpi redēptoris n̄si cōse cras imolat et sumitur. Sacro canone attestā te. Nō modica inq̄t res ē vnā missā facere. Et valde felix est: q̄ vnaz digne celebrare p̄t resset igit̄ vt nūq̄ cū grauiori periculo peccet: q̄ si in executione huius dignissimi officij negligentia vel error cōmittant. Ea pp̄ vt sacer dotes simplices q̄noticiā canonū nō h̄nt neq̄ sp̄ facile recursum ad superiores suos aut viros doctos habere p̄nt meli⁹ cauē valeāt ne circa maximā illō miserū deficiāt vt errēt. Et vbi